

Rys historyczny

Początków idei samoorganizowania się alkoholików należałoby doszukiwać się w połowie wieku XIX, kiedy to w Stanach Zjednoczonych, w mieście Baltimore powstało Stowarzyszenie im. Jerzego Waszyngtona (Washingtonian Society - 1840 r.). Początkowo jego członkami byli wyłącznie alkoholicy, którzy próbowali sobie wzajemnie pomagać. Z czasem Stowarzyszenie podjęło dodatkowe działania, związane ze zmianą amerykańskich obyczajów w dziedzinie picia alkoholu, a niektórzy członkowie Stowarzyszenia zaczęli zajmować się również innymi problemami społecznymi oraz polityką (m.in. zaangażowali się w walkę o zniesienie niewolnictwa). W szeregach Stowarzyszenia coraz częściej można było spotkać działaczy politycznych i społecznych, zarówno alkoholików jak i niealkoholików. Wprawdzie w pewnym okresie liczba członków przekroczyła 100.000 osób, jednak ze względu na poszerzenie zakresu zainteresowań Stowarzyszenie utraciło wkrótce zdolność pomagania alkoholikom. To doświadczenie wykorzystane zostało później przez AA podczas tworzenia Tradycji Anonimowych Alkoholików (Tradycja 6: "Grupa AA nie powinna popierać, finansować ani używać nazwy AA żadnym pokrewnym ośrodkom ani jakimkolwiek przedsiębiorstwom, ażeby problemy finansowe, majątkowe lub sprawy ambicjonalne nie odrywały nas od głównego celu" i Tradycja 10: "Anonimowi Alkoholicy nie zajmują stanowiska wobec problemów spoza Wspólnoty, ażeby imię AA nie zostało uwikłane w publiczne polemiki").

W ostatnich latach XIX wieku, za sprawą luterańskiego pastora z Pensylwanii - dr Franka Buchmana, powstała w Anglii "Chrześcijańska Wspólnota Pierwszych Wieków" (First Century Christian Fellowship). Z niej wyłoniła się w 1908 roku tzw. Grupa Oxfordzka, która postawiła sobie za cel odnowienie tego co, zdaniem jej członków, stanowiło podstawową istotę chrześcijaństwa z I wieku n.e. Na uwagę zasługuje fakt, że w Grupie tej obowiązywała m.in. zasada czterech absolutów tj. absolutnej uczciwości (w stosunku do siebie i innych, w słowach, czynach i myślach), absolutnej stałej gotowości do pomagania innym, absolutnej czystości (ciała, umysłu i zamierzeń) oraz absolutnej miłości (do Boga i do bliźniego, takiej jak do siebie samego). Część zasad obowiązujących w Grupach Oxfordzkich została w późniejszym czasie wykorzystana podczas tworzenia Programu Dwunastu Kroków Anonimowych Alkoholików. Warto wiedzieć, że ok. roku 1940 Grupy Oxfordzkie zmieniły nazwę na Re-Armament Movement (Ruch Moralnego Przebrojenia, Ruch Ponownego Uzbrojenia Moralnego) i miejscami funkcjonują do dziś.

W Grupie Oxfordzkiej, w miejscowości Akron (Ohio, USA) spotkało się dwóch "beznadziejnych" alkoholików - makler giełdowy Bill W. (William Griffith Wilson 1895-1971) oraz chirurg dr Bob (Robert Halbrook Smith 1879-1950). Bill miał za sobą wiele pobytów w zakładach odwykowych (np. w latach 1933-1934 był hospitalizowany czterokrotnie) a dr Bob nie był już w stanie operować. Ich spotkanie dało początek Wspólnocie.

Za datę powstania Wspólnoty Anonimowych Alkoholików (AA) uznany został dzień 10 czerwca 1935 r. W lutym 1940 r. otwarte zostało w Nowym Jorku pierwsze biuro Światowej Służby AA, w którym na koniec 1941 roku zarejestrowanych już było 8 tysięcy członków. W 1953 r. Wspólnota AA liczyła ok. 5 tys. grup i ok. 111 tys. uczestników, a w 1988 r. prawie 1,7 miliona uczestników w ponad 83 tysiącach grup. W połowie lat 90 Wspólnota AA liczyła ponad 2 mln. uczestników, w ponad 96 000 grup w 141 krajach.

Pewien obraz Wspólnoty dają przeprowadzone w 1998 roku randomizowane (oparte na przypadkowym doborze) badania, w których wzięło udział 6800 uczestników Wspólnoty AA z 639 grup AA. Badania te wykazały, że średni okres abstynencji ("trzeźwości") badanych wynosił 7 lat. 47% uczestników badań nie piło dłużej jak 5 lat, 26% - od jednego roku do 5 lat i 27% nie piło krócej jak jeden rok. U 34% badanych kontakt z AA nawiązany został po podjęciu leczenia w ośrodku, 17% dowiedziało się o AA w agencjach konsultacyjnych lub w placówkach ochrony zdrowia, a 11% skierowanych zostało do AA przez sąd.

W 1955 r. zatwierdzono godło AA, którym jest koło z wpisanym wewnątrz trójkątem. Koło oznacza ogólnoswiatową Wspólnotę AA a poszczególne boki trójkąta symbolizują wyzdrowienie, jedność i służbę.

Podstawowe pozycje literatury AA to tzw. Wielka Księga ("Anonimowi Alkoholicy"), która doczekała się przekładu na 32 języki (dostępna jest także w alfabecie Braille'a), "Dwanaście Kroków i Dwanaście Tradycji" oraz "Życie w trzeźwości". Od 1944 roku wydawane jest w Stanach Zjednoczonych pismo "Grapevine", które od 1986 roku jest "międzynarodowym miesięcznikiem Anonimowych Alkoholików". Jednym z pierwszych autorów pisujących do "Grapevine" był Bill W., który opublikował w nim ponad 150 artykułów. Od 1995 roku "Grapevine" wychodzi również w języku hiszpańskim i nosi tytuł "La Vina". Polskim odpowiednikiem "Grapevine" jest "Zdrój" (w 1985 roku ukazał się pierwszy numer pisma "Ruch Anonimowych Alkoholików", które połączyło się z powstałym rok później biuletynem AA "Zdrój").

Warto też wiedzieć, że od 1997 roku dostępna jest w internecie, w trzech wersjach językowych (angielskiej, hiszpańskiej i francuskiej), oficjalna strona AA autoryzowana przez Biuro Usług Ogólnych AA w Nowym Jorku (www.alcoholics-anonymous.org). W styczniu 2000 roku uruchomiono, autoryzowaną przez Biuro Usług Ogólnych AA, stronę internetową polskiej Wspólnoty AA (www.anonimowi-alkoholicy.org.pl).